

# UNIREA POPORULUI

## ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei  
Pe jumătate . . . . . 75 Lei  
Pe trimestrate . . . . . 300 Lei

Inserată în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului  
Târnava Mică sub Nr. 3—1938.

Proprietar: Mitropolia Română Unită din Blaș  
Intenționatori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Malor  
Director, IULIU MAIOR Redactor, SEVER BARBU

## ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare  
a tarifului comercial, categoria 2

## Crăciunul, sărbătoarea păcii

Cea mai frumoasă și mai dragută sărbătoare a noastră este fără îndoială Crăciunul. Toată lumea se bucură atunci, după cum atât de frumos cântă biserica noastră, la laude: „Veseliți-vă dreptilor, ceriurilor bucurați-vă, săltați munților, născându-se Cristos“, căci: „astăzi Cristos în Viflaim se naște din Fecioară; astăzi cel fără de început se începe și Cuvântul se întrupează, puterile cerurilor se bucură și pământul cu oamenii se veselește; filosofii daruri aduc, păstorii minunea vestesc, iară noi neîncetat strigăm: Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bună învoire“.

Da, așa ar trebui să fie. Însă Crăciunul din acest an este un Crăciun stricat, un Crăciun necăjit, un Crăciun dureros, un Crăciun amar pentru multe milioane de oameni.

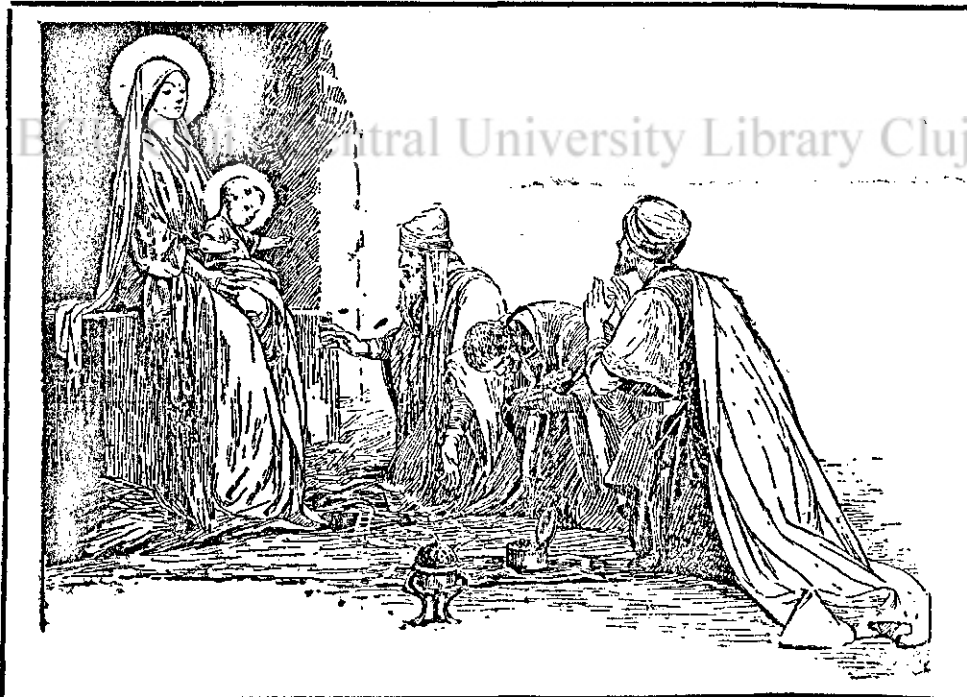
Crăciunul de astăzi nu este Crăciunul dragostei, ci Crăciunul urei și al dușmăniei. În seara lui Ajun, în loc de colinzi, se vor auzi pe fronturi bubuituri de tunuri și țâncănit de mitraliere; de sus din văzduh nu se vor auzi cântecele de mărire lui Dumnezeu, ci sgomotul aeroplanelor purtătoare de bombe; iar pe mări și pe sub mări se vor pândi, asemenea animalelor sălbatice, vapoarele și submarinele, cercând a se cufunda împrumutat și a nimici vieți omenești și averi de miliarde. În loc de mărire lui Dumnezeu se va preamări tatăl zavistiei, al dușmăniei și al minciunei. În loc de pace se va preamări războiul, în loc de bunăînvoire între oameni va fi ură, zavistie și răutate.

Cum de a ajuns însă lumea modernă la această mare nenorocire?

Ne răspunde sf. Scriptură zicând: „Dacă ai fi luat aminte la poruncile mele, pacea ta ar fi fost asemenea unui râu mare și fericirea ta ca talazurile mării“ (Isaia 48, 22 și 57, 21) și iarăși: „dacă

ai fi umblat pe calea lui Dumnezeu, în veci ai fi locuit în pace“ (Baruh 3, 13).

Da, da, lumea s'a rupt tot mai mult de Dumnezeu, de așa, încât răscumpărarea și mântuirea lumii prin Isus Cristos par'că nici nu s'ar fi întâmplat. Dovada cea mai bună e că alături se luptă astăzi



cele două popoare păgâne : Chinezii cu Japonezii și cele cinci popoare creștine: Germanii cu Englezii și cu Francezii, iar Rușii cu Finlandezii. Ce deosebire este între cele două popoare păgâne și între cele 5 popoare creștine? Gândiți-vă și răspundeți!

Zadarnice au fost toate încercările de pace ale Părintelui creștinătății, Papa Pius XII, care și-a ales drept deviză cuvintele dela Isaia prorocul: „Pacea va fi rodul dreptății, roada dreptății va fi liniștea și nădejdea în veci de veci“ (32, 17). Zadarnic s'a luptat Domnul Mussolini și i-a sfătuit pe Germani să nu înceapă războiul. Zadarnice au fost străduințele de pace ale tuturor guvernelor europene. Războiul a început și Dumnezeu știe când se va termina, pentru că ura și vrajba este mare între popoare, iar pacea lui Cristos tot mai mult se îndepărtează din sufletele învrăjbite.

Să ne gândim, dragi cetitori, în seara

de Crăciun, când vor răsuna colinzile pe la ferestrele caselor noastre, mai întâiu la bieții soldați de pe fronturi, iar în rândul al doilea la soldații noștri de pe zone. Iar în cele trei zile de Crăciun, la sfintele liturghii, să ne rugăm, din tot sufletul nostru, pentru pacea lumii, pentru odihna sufletelor acelor cari și-au pierdut viața în acest războiu, precum și pentru ceice, din cauza războiului, sunt lipsiți de fericirea Crăciunului și de mângâierile pe cari biserica le dă credincioșilor săi cu acest prilej.

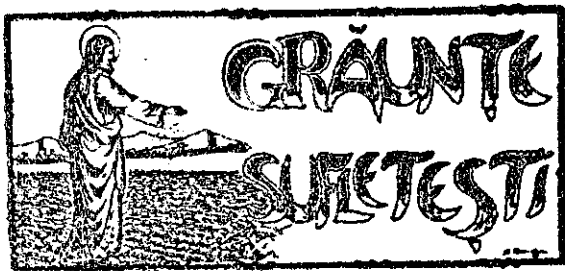
În rândul al doilea, să ne curățim sufletele de patima urei și a răutății și de dușmănia pe care numai diavolul o stârnește și năruște în sufletele noastre. Să ne spovedim și cuminecăm fiecare dintre noi în zilele acestea de Crăciun, oferind lui Dumnezeu curățenia sufletelor noastre pentru pacea lumii.

Dar mai ales să ne rugăm Domnului care, „Dumnezeu fiind al păcii, Tatăl îndurărilor“, singur poate să ne scape țara de un mare războiu. Să i-ne rugăm lui, cu toată încrederea, ca să ne scape de această mare nenorocire, care ne pândeste și pe noi din atâtea părți.

Iar ceice putem sărbători Crăciunul acasă, în odăile noastre căldute, să dăm cu drag tot ce putem pentru ajutorarea celor nevoiași și a soldaților noștri de pe zonă, cari ne apără țara răbdând frig și umezeală, fiind departe de ai lor și lipsiți de bunurile decari noi ne împărtășim.

Să lăpădăm, cel puțin acum de Crăciun, ura, răutatea și zavistia din sufletele noastre și să ne bucurăm „că prunc s'a născut nouă, fiu, și s'a dat nouă, a cărui stăpânire s'a făcut peste umărul lui, și pacea lui nu are margine și se cheamă numele lui Înger de mare sfat, sfetnic minunat, Dumnezeu puternic, Stăpânitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie“ (stihuri dela Dupăcinarul cel Mare). Astfel lucrând „pacea lui Dumnezeu, care covârșește toată mintea, va păzi inimile voastre și cugetele voastre în Cristos Isus“. (Filipeni 4, 7).

Iuliu Malor



## Căsătoria trebuie să se bazeze pe temelie solidă religioasă

»Cartea neamului lui Isus Cristos, fiul lui David, fiul lui Avraam». (Din evanghelia duminicii înainte de Nașterea Domnului sau a strămoșilor Matei 1, 1).

Inceputul evangheliei de astăzi este foarte sec, nefiind altceva decât o înșiruire de nume. Dacă însă le examinăm bine, aflăm între cele 42 de nume, pe cari ni-le înșiră sf. evanghelist Matei, pe unii cari au încheiat căsătorii din dragoste curată și pe a căror creștet s'a coborât binecuvântarea Domnului din belșug, iar altele pe cari nu s'a coborât această binecuvântare, deoarece nu aveau la bază temelie solidă a religiei. Să le examinăm pe rând și să tragem din ele învățătura care se cuvine.

### I. Căsătorii cu binecuvântarea lui Dumnezeu.

1. Avraam este strămoșul poporului evreesc, pe care l-a ales Dumnezeu dintre toate popoarele pământului, ca din el să se nască Mesia cel mult făgăduit. De aceea Dumnezeu s'a îngrijit foarte mult de Avraam și l-a ferit atât pe el cât și pe urmașii lui, deoparte de orice amestec cu păgânii, iar de alta de căsătoriile cu neamuri prea apropiate. Iată ce citim în Cartea Facerii referitor la aceasta: „Și Dumnezeu a zis lui Avraam: „Ieși din țara ta și din neamul tău și din casa tatălui tău și du-te în țara pe care ți-o voi arăta. Și voi face din tine popor mare și te voi binecuvânta și voi mari numele tău, încât vei fi binecu-

vântare și pentru alții. Și voi binecuvânta pe cei ce te binecuvintează, iar pe cine te blăstămă îi voi blăstăma; și se vor binecuvânta întru tine toate neamurile pământului» (12,1—3). Bineînțeles că Avraam a ascultat de Domnul și s'a așezat împreună cu soția sa credincioasă Sara, lângă Hebron. Avraam a ascultat deci de Dumnezeu, tot așa și Sara, cu atât mni ales că tot așa l'ascultase și la căsătorie.

2. Și mai bine se vede, cât de mult ține Dumnezeu la o căsătorie încheiată pe bază religioasă, din felul cum și-a căsătorit Avraam pe unicul său fiu, pe Isac. A chemat adevărat pe slujitorul său, care era stărostele casei sale și care gospodăria toată aveau să, și l-a rugat să meargă și să-i alege soție lui Isac în țara lui, la neamurile lui, unde știa că este credință puternică în Dumnezeu; și l-a jurat că nu-i va lua femeie fiului său dintre fiicele Canaanitelor, în mijlocul cărora sălășluise. Și robul l-a întrebat, ce să facă în caz că n'ar voi să vie fata aceea în Canaan. Iar Avram i-a răspuns că în acest caz e deslegat de jurământ, dar acolo să nu-l lase pe Isac, ci să vină înapoi în Canaan, căci așa i-a poruncit Domnul ca aici să locuiască, el și urmașii săi. Iată așadar câtă creștință în Avram și câtă supunere veiei lui Dumnezeu!

3. Și la Iacob, fiul lui Isac, se vede aceeași credință. Și lui îi spune Isac: »Să nu-ți iei femeie din fetele Canaanului. Scoală-te și du-te în Mesopotamia, și ia-ți femeie de acolo», (Cartea Facerii 21, 1—2). Iar această pruncă i-a dat-o, ca nu cumva să-și ia femeie dintre păgâni. Iară Iacob așa a făcut și și-a adus sie-și femeie pe Rahila.

Iar dacă atât de mult au ținut acești patriarhi la Dumnezeu, nici Dumnezeu nu și-a uitat de ei, ci i-a făcut popor mare, neam mare, din care s'a învrednicit a se naște, la plinirea vremii, însuși unul născut Fiul său.

### II. Căsătorii fără binecuvântarea lui Dumnezeu.

1. Înțeleptul Solomon, care a fost cel mai strălucit rege al Evreilor, la bătrânețe s'a abătut dela Dumnezeu și anume la sfatul femeilor păgâne pe cari și le-a luat dintre Moavitene, Amonitene, Sirianene, Edomitene și chiar și dintre Canaanene, nesocotind opreliștea legii Domnului. Solomon, cel până atunci atât de înțelept, a căzut atât de tare, încât de dragul femeilor sale, a zidit biserici idolilor, ba poate că s'a și închinat lor. S'a mâniat deci Domnul pe Solomon și a zis către el: „Pentru că ai făcut acestea și n'ai păzit poruncile mele și rânduețile mele pe cari ți le-am dat, rupând în două voi rupe împărăția ta din mâna ta și o voi da robului tău. Ci în zilele tale nu o voi face aceasta, pentru David tatăl tău, ci o voi lua din mâna fiului tău. Însă nu voi lua împărăția toată, ci un neam voi da fiului tău, pentru David robul meu și pentru Ierusalim, cetatea pe care o am ales». (Cartea Impăraților 11, 4—7 și 9—12).

2. Al doilea urmaș al lui Solomon, Aviam, păcătuește și el împotriva poruncilor lui Dumnezeu, prin căsătoria cu Maacha, o femeie păgână. Se înțelege de la sine că și Avram a ascultat de soția sa și s'a închinat idolilor. Abia urmașul său Ara a putut curăți țara de droaia păgânilor, pe cari tatăl său li adusese în țară.

3. Ca să ne arete sf. evanghelist Mateiu, ce groază are de marile fărădelegi, nici nu pomenește între strămoșii lui Isus pe doi regi, cari s'au stricat cu totul în urma căsătoriilor încheiate cu păgâne. Se îngrozește chiar și de pomenirea lor. Pe alți păcătoși, pe Iuda și pe Thamar, li înșiră, ca să arete că Mesia va iubi și pe păcătoși. Nu-i amintește însă pe acei doi regi, ca să-și arete întreg disprețul său față de acești doi nesupuși poruncilor Domnului.

Iată așadar, v'am arătat prin pilde, scoase din sfânta Scriptură a Vechiului Testament, pe urma evangheliei de astăzi că lucrul de căpetenie la o căsătorie este

## Foița „UNIRII POPORULUI“

### De Crăciun

Icoane din trecut îmi vin în minte,  
Icoane dragi — nostalgice chemări —  
Și par'c'aud duioasele cântări,  
Copii vestind aceste clipe sfinte...

Trecut-au ani de când — instreinat,  
Eu înzadar aștept cântări măestre,  
Colindători voioși pe la ferestre,  
In noaptea când Cuvântul s'a'ntrupat.

Îmi zboară gândurile la căsuța dragă,  
La scumpii mei părinți nemângăiați,  
La gingașii și dragălașii frați  
Și dor pribeag în mrejele-i mă leagă.

— Măicuță dragă, știu că'n astă seară,  
Când toți cei dragi acasă se adun'  
Să prăznuiască tainicul Crăciun,  
Tu plângi pe cel rămas în altă țară...

Roma

Traian Râmleanu

## Amintiri dintr'un alt război

— MĂNDICA —

Eram de pază cu 13 soldați în gara „Ungarisch-Hradisch“ din Moravia. Soldații se și ruiură dealungul liniei ferate, căci din moment în moment trebuia să sosească un tren cu vreo șase mii de refugiați din Bucovina, unde pătrunseră Rușii.

Era 20 August 1916.

Trenul cu refugiații sosi. Medicul îmi spuse, să nu las să se coboare nimenea din vagon înainte de a fi cercetați de el. Dădui ordin soldaților, cari se și postară pe la ușile vagoanelor de vite, în cari erau câte 35—40 de oameni, bărbați, femei, fete și copii de toate vârstele, în cea mai mare mizerie.

Medicul întreba la ușa fiecărui vagon în aceste patru limbi: Gesund, Egészséges, Zdravi, Sănătos? Iar dacă cineva se anunța că e bolnav, îl cerceta mai cu deamănuntul, și dacă era necesar îl trimitea în bărcă de scânduri din marginea orașului, care ținea locul spitalului pentru refugiați.

Refugiații, în cea mai mare parte erau Jidani. Abia în vreo trei vagoane de erau și câțiva nemți, poloni și ruteni.

Eu însoțeam pe medicul, și am văzut mizeria și mizeria în care zăceau Jidanii, neștiind dacă-mi inspiră milă ori scârbă. Femei despletite și fete murdare și nespălate de câteva săptămâni; copii plini de insecte și moșnegi cu

perciuni și cu bărbi albe și murdare, îmbrăcați în câte un pardesiu lung până la călcâie și verde de vechiu ce era. Toate acestea îți înfățișau un tablou viu despre mizeriile războiului; iar limba șgomotoasă și „hărăitoare“ ca firezul, părea că te face să auzi cuvintele strămoșilor lor rostite înainte cu 19 veacuri: „Sângele lui să fie asupra noastră și asupra fiilor noștri... Răstignește-l!“

Deodată auzul mi se îndreptă în altă parte, de unde răsună dulce și dureros o doină românească, izvorită dintr'o inimă de femeie lacrimată în lacrimi și 'n amărăciune:

— Maico, inimă di piatră,  
Fire-ai și tu blăstămată;  
Că și tu m'ai blăstămat  
Maico, când m'ai legănat:  
De-oi muri, să mor în foc;  
De-oi trăi să n'am noroc,  
Și să-mi duc dzălili meli  
Cu amar și drumuri greli...

Trecerea unui accelerat mă împiedecă să mai auzi îndurerata doină, pe cât de plăcută, pe atât de îndurerată, cântată de o voce de femeie. După ce acceleratul se depărtă, auzii mai departe.

— Măicușo, arde Suceava,  
Și Muscalii vin ca pleava;  
Ard în vali satili,  
Și pi câmp bucatili...

După ce medicul termină cu vizita, mergeți înspre vagonul de unde venise cântecul. Erau

baza ei religioasă. Aceasta să fie cea dintâi întrebare a tinerilor ce se căsătoresc: Bună creștină este viitoarea mea logodnică? Umblă la biserică? Spovedește-se și cuminecă-se des? Roagă-se mult lui Dumnezeu? Părinții ei creștini buni sunt? Nu cumva au vre-o mare scădere? Care e aceea? La fată află-se? Și așa mai departe. Aceleași întrebări și le va pune bincinșteles și viitoarea mireasă și nu se va uita nici unul nici altul după avere, frumusețe, neam mare și legături bune.

Căci bine să luați aminte: baza căsătoriei este credința în Dumnezeu și împlinirea poruncilor dumnezeiești și bisericesti. Iar cel ce nu-și zidește căsătoria sa pe această temelie, va păți ca cel din evanghelie, care și-a zidit casa pe nisip „și a căzut ploaia și au venit râurile mari și au suflat vânturile și au izbit în casa aceea și a căzut și năruirea ei a fost mare“ (Mateiu 7, 29).

#### Părintele Iuliu

**Economille țărănești.** Este știut de toată lumea, că banii cei mulți nu se prea învârt pe la sate. Stau mai mult în lumea orașelor, unde schimbul de mărfuri este mai mare și viața mai frământată. La sate oamenii văd greu fața banului. Și când spucă să mai facă un ban, sunt și atunci destule locuri unde să-l dea. La ușa lor bate din săptămână în săptămână perceptorul, sunt apoi datorii de acoperit și atâtea altele. Adeseori plagarul abia are câștiga Lei cu cari să cumpere sarea și uleiul de luminat în lampă. De economii țărănești, cu greu se poate vorbi. Acest lucru s'a și văzut. După o socoteală făcută nu de mult, în toată țara sunt 322.079 depunători, adică oameni cari au puși bani la bancă. Din aceștia numai 47.574 sunt țărani, oameni dela sate. Celalți, adică șase părți, sunt orașeni și numai o parte sunt săteni. Și mai este un lucru care s'a putut vedea din această socoteală. Anume economiile sătenilor, în loc să fie puse la bancă sătești, sunt puse la alte feluri de bănci, așa că banii aceștia cu greu mai ajung să treacă prin mâna sătenilor.

Într'un vagon doi bătrâni și două femei asemenea bătrâne, patru băieți de vre-o 13-14 ani și două fete.

— De unde sunteți? — întrebai eu.

— Dela Sărata, bețircul Rădăuși — îmi răspunse unul dintre bătrâni.

— Toți sunteți de-acolo?

— Nu suntem dintr'un sat, dar aproape unii de alții.

— Pentru ce ați plecat de-acasă?

— D'apoi n'am plecat noi de voie bună — oltă bătrânul. — Ne-au scos cu jendarmii și ne-au trimis să mănăm vite la Bistrița în Transilvania. Am mers trei săptămâni până acolo și am dat vitele în seamă, apoi am vrut să ne întorcem acasă, dar n'am mai avut unde, căci peste satii noastre au venit Muscalii.

— Dumneata ai cântat? — întreb pe fata care era mai aproape de ușa vagonului.

— Ba nu eu că dansa, — îmi răspunde fata, arătându-mi pe cealaltă.

— Și dumneata ești din Sărata? — îmi fac eu vorbă cu ea.

— Nu. Eu sunt dintr'alt sat, dar pe dumnealor îi cunosc de-acasă, iar acum de unsprezece săptămâni de când am plecat de-acasă, suntem tot laolaltă.

— Părinții dumnilor unde sunt?

— Nu știu — răspunse fata, și începu să plângă. — Nu știu dacă vor fi trecut în România, ori vor fi venit încoace, ori vor fi rămas acasă, ori îi vor fi omorât Muscalii... — Și biata



### Un dar prețios pentru sf. Biserică din Tohanul vechiu

S'a împlinit doi ani, dela moartea regretatului prieten și cunoscut, George Oprea, polițai și în anul din urmă șeful Oficiului de turism al județului Brașov. — Îl văd parecă acum între elevii Școlii normale din Blaj. Firea lui lsteață și totdeauna veselă îl făcea să fie iubit de colegii lui, a căror frunți încreșite și de multe ori posomorâte, de multele neajunsuri și lipsuri, cu cari erau cercași, se luminau la auzul glumelor lui de tot felul. — Ajunse-se între cei mai buni elevi, și apoi președintele Societății de lectură a elevilor Școlii normale de pe acele vremuri. S'a stins ușor și pe neobservate, în 16 Noembrie 1937 în cea mai frumoasă vârstă, de 40 ani, și-și doarme somnul de vecl, în comuna lui de naștere Tohanul vechiu.

Cu prilejul parastasului de doi ani, s'a primit din partea fratelui — regretatului Ghiță — adevă din partea d. Tiberiu Oprea, un bun și iscusit mănăitor al condoleului, un dar foarte prețios, anume o evanghelie legată în scoarțe de argint suflată cu aur, în valoare de 15 mii lei.

Lăsăm să urmeze scrisoarea, care însoțea prețiosul dar... Cucernice părinte!

„Intors cu gândul spre leagănul copilăriei mele, leagăn care va fi într'o bună zi și al odihnei celei de pe urmă, am socotit că e bine să dăruiesc un lucru de preț sfintei Biserici în lumina căreia am crescut și în umbra căreia volu dormi alături de fratele meu Gheorghe și de toți ai mei, somnul de vecl.

Vă trimit deci alăturata Evanghelie, în scoarțe de argint suflată cu aur, cuprinzând un kilogram și opt sute grame din acest metal no-

f. tă izbucni în hohote de plâns, iar împreună cu ea toți cei din vagon.

— Ia lasă Mândica — o măgăie al doilea bătrân, — că doară Dumnezeu e bun, și va purta grijă și de noi, și de ei.

Fata se șterse la ochi cu șorțul murdar. Eu îmi aprinsei o țigaretă, ca să nu se observe că-mi lucesc ochii.

— De patru zile stăm în locul acesta — urmă Mândica, — și plângem și flămânzim, fără să știm până când. N'avem săpun ca să ne spălăm, și n'avem stranie de schimb. Apoi de-acasă nu știm nimic... — și biata fată începu din nou să plângă.

Eu mă depărtai de acolo zicând în gândul meu:

— Nu da, Doamne, omului cât poate răbdă!

N. Lupu.

**Sfințirea bisericii din Boușarul de sus.** În duminica trecută P. S. S. dr. Ioan Bălan, episcopul Lugojului a sfințit frumoasa biserică din comuna Boușarul de sus, păstorită de păr. Peteanu. La intrarea în comună, s'a făcut înaltului Păstor o primire din cele mai frumoase. Poporul și-a primit părintele oulletesc cu multă dragoste și înscufiește Slujba sfințirii începe din prezintă și este continuată apoi a doua zi. Slujește P. S. S. episcop, înconjurat de un sobor de preoți. Se cuminecă peste 250 de credincioși.

bil, pe care vremea nu-l va roade niciodată ci mai vârtos îl va înfrumseja.

Binevoții a o primi cu drag, așa cum cu drag o trimiți și eu, dorind atât Domniilor Voastre, cât și poporul din Tohan să se împărlăsească din darurile ei, cât mai plin și cât mai bogat. Pentru informarea D. Voastră, Vă amintesc că valoarea Evangheliei este de 15000 Lei și e lucrată toată de mână, iar nu de fabrică.

Cu dragoste și creștinească încredere în rândurilele marelui Dumnezeu.

ss. Tiberiu Oprea Vornicu.

În numele credincioșilor l-se aduc cele mai sincere mulțumiri pentru prețiosul dar făcut sf. noastre biserici, și va fi o frumoasă pildă de urmat și de celalalți în vrednicii ai comunei, iar Bunul Dumnezeu să-l învrednicească de darurile Sale, multe și bogate.

Preoții și credincioșii din Tohan

### Din Cib

Pe aceia cari nu se sgărăcesc pentru înzestrarea și înzodobirea Casei Sale, Dumnezeu îi va răsplăti la vremea sa. Îi așteaptă multă mângăiere și mulțămire în lumea aceea și mare răsplată în lumea de dincolo, unde faptele omului sunt plătite cu dreaptă măsură, după vrednicie.

Și din vrerea lui Dumnezeu se mai găsesse inimi și suflete dornice cari înțeleg să ajute și să înzestreze biserică lui Dumnezeu. Între donatorii bisericii din Cib se însiră dl Iuliu Albini cu soția, a căror donații la această biserică au trecut de suma de 30000 lei. Urmează dl director Iuliu Albini fiul cu donații în valoare de 2500 lei și două sfesnice de argint, răposata doamnă Silvia Caul din Zlatna 400 lei. Dl și Doamna Aron și Laura Costea, un rând de odăjdii negre, în valoare de 3100 Lei. Dna A. Olea cu dsoara Inv. Evira Grăia din Teiuș: un stihar nou în val. 600 Lei. Dl și Doamna Alexandru și Elisabeta Poppei din Novi-Sad Sercia: patru buc. perdelele mari ușile sf. altar, în val. de 16000 Lei. De f. deputat și prefect Dr. Ovidiu S. Raesș din Zlatna: un Tricou nou 550 Lei. Soții Teodor și Elena Moga din Ighiu: un preț frumos feșnic de argint în valoare de 800 Lei. Dl și Doamna Vasile și Ștefania Măteșan, notarul Zlatnei donații în valoare de 3600 lei. Ravca Dărlău, Dionisie Popoviciu și Nic. Oancea, câte un sfesnic de aramă. Soții Ștefan și Valeriu Dejen din Cioj, iceană în valoare de 3000 Lei. Saveta Piper din Cib: o cadală cu 250 Lei. † Maria Bozeșan din Cib, o iconiță cu 50 Lei. Aron Galea din Almaș don. 150 Lei. Dsoara Maria Moga din Alba Iulia: o acoperitoare în val. de 200.

Binecuvântez Domnul pe ceice înbere pozoaba casei Sale și le răsplătească binefaceriile înșutit și înșit!

Preot Sabiu Olea

### Cuvântul de Crăciun al I. P. S. Mitropolit Alexandru

De mărțitul prezant al Nașterii Domnului I. P. S. Mitropolit Alexandru a trimis fiilor săi saluteștii din întreg cuprinsul Arhidiecezei o frumoasă scrisoare-pastorală, care se va citi în toate bisericile în ziua de Crăciun. Este plină de călduroase îndemnuri această pastorală.

În cuvinte parecă vrăjite I. P. S. Mitropolit face să treacă pe dinaintea ochilor noștri saluteștii minunatele vremuri ale Nașterii Fiului lui Dumnezeu, lcoace atât de scumpe sfințelilor noastre amintiri.

Pentru lumea de azi această pastorală de Crăciun este mai mult decât un îndemnat, este o stăruitoare chemare la o viață mai bună.

## Un Crăciun al copilăriei

De pe funia întinză a vremii, desprind un Crăciun îndepărtat, cum aş desprinde dintr-o salbă scumpă, la care purtătoarea tine mult şi cu drag, mărgeaua sau lateral cel mai strălucitor.

A fost un Crăciun al copilăriei: cu opinci noi-nouţe în picioare, croite şi cusute de mână tatii, opinci ce nu şiau scoate bătători, ca ghetele domneşti dela orăş şi în cari obieleţele ţesute din lână curată, tivite cu vergele roşii şi albastre, încălziau degetuţele ca o poală de mamă. Un Crăciun cu hăinuţe noi din creştet până în picioare. Căciuliţa din pielea mielului tăiat în sămbăta Paştilor, argălită şi cusută de mână Vavilonului, cel cu două guşi cât două ciocote de boi şi isprăvită numai în ajun.

Intr-o cămăruşă, mai albă ca zăpada, la care i s'au cusut copciile, când şopotea sătenii în spre grădina bisericii, grăbind să-şi prindă un locşor mai potrivit de-a auzi flece cuvânt a sfintei slujbe. Dar ce mai suman, sau „leodr” cum i-se spunea pe-atunci. Parcă şi acum-i simţesc căldura în spate. Poate de ce a fost ţesut, croit, cusut, căptuşit numai de mână harnică a mamei, din lână dela oile noastre şi pentru că om străin nu l-a atins, decât doar pisuarul, când l-a vădit ca ţesătură în pină şi l-a scos ca postav gata, isprăvit, adus iar acasă, de unde-a plecat. Tot aşa şi pantalonuşi, albi ca floarea crinului, potriviţi pe picior, de-ai fi crezut, că-s crescuţi pe el. Toate trecute prin mâinile mamei şi-ale tatei dela tunsul oilor şi sămănatul inului şi-a cănepli până la îmbrăcatul şi gătitul cu ele.

A fost un Crăciun, care a prins cu zorile-i împurpurate satul ce n'a închis un ochiu peste noapte. Pentru mama, noaptea sfântă, noaptea Naşterii Mântuitorului, s'a dovedit prea scurtă. Prea multe se cereau făcute, isprăvite.

Bărbaţilor le-a mers mai uşor. Cel cari au ştiut priveghia, prin vecini, jucând cărţi pe mere sau nuci, ori bătându-se cu lingura'n palme, s'au reîntors la casele lor, dela cântatul dintâi al cocoşilor, s'au îmbrăcat în hainele cele mai bune şi curate şi-au luat-o'n grabă spre biserică scaldată'n lumina sutelor de lumânări şi ridicată'n slavă de irmoasele şi troparele cântăreşilor.

Grillele cele multe ale casei, truda cea mare, au rămas în spatele şi pe mâinile neodihnite ale mamelor, cari n'au închis un ochiu peste noapte şi pe cari le-a apucat zina mare cu lămpile aprinse, fumezând în grindă.

Pe lângă stătea, nenumerate grille, îngremădite clare pe capul bietelor femei şi mame, a mea mamă avea cu una mai mult: până la intratul în sfânta liturghie, trebuia să-mi coase pe hainele cele noi, — de pe cari nu s'au răcit încă urmele degetelor ei — şi năfrămile de crain, iar pe căciulă coifal de hârtie al împăratului Irod. Căci, — nu v'am spus, — la acel Crăciun, desprins de pe funia amintirilor, eram crain şi încă Irod împăratul şi aveam să spunem vestea cea mare a Naşterii împreună cu ceilalţi ortaci, chiar în biserică, în faţa satului întreg, la sfârşitul sfintei liturghii. Aceasta a fost o mare noutate pentru satul nostru. Până atunci încă s'au mai pomelit câte trei, patru, rândari de crain, dar nici unii nu şi-au luat cursajul şi îndrăzneala, să-şi arete ce ştiu, înainte de ce i-ar primi creştinii la casele lor.

Părinţii unora dintre noi, — ziceau, — că nu e bine ce facem.

— „No să vă mai deschidă nime uşa dacă v'auză odată”, îşi întăreau ei părerea.

— „Ba, lăsaţi-l, să ştie lumea pentru ce le dă bîncuţa”, — stăruiau alţii.

Şi-au birut cei din urmă. Iar pe noi ne-a prins o frică şi-o nelinişte, nu cumva s'o sfecim cu vre-o greşală, că ne băteau inimuşele în pieptur, ca nişte ciocănele.

Pe când degetele mamei zoreau în cusutul năfrănilor şi-a clogătorilor de toate colorile, eu ziceam în taină >Tatăl Nostru<, ţinând degetul arătător dela mână atîngă, în gară, între dinţi. Rugăciunea o spuneam pentru a putea trece cu bine proba cea mare, când aveam să mă lupt în săbii cu cel trel Crai dela răsărit, în văzul satului întreg, iar degetul îl ţineam în gură la sfatul mamei, pentru a nu mă putea prinde litarii cu vitele'n oprit, — cum se credea în sat, că se întâmplă când se coasă haină pe om.

În biserică era o imbulzeală şi-o 'ngheşulală, să se calce om pe om. Până ne-am putut strecura, câte unul, mai mult pe sus, decât pe picioare şi până ce ni s'a făcut un coşior de loc liber înaintea altarului, a trebuit să lese o seamă de creştini afară din biserică. Cel rămas se baricau unul în spatele celuilalt, pentru a ne putea ochii mai bine.

Simţind noi, că începutul a fost bun, am prins curaj, aşa ca răsună biserică de glasul nostru, iar săbiiile de lemn se scoteau din tecl şi se încrucişeau mai avanca ale adevăraţilor Crai şi împăraţi.

Aşa un Crăciun vesel şi mulţumit n'am mai avut nici înainte, nici după el. Satul întreg vorbea despre noi, dar mai ales despre Irod, pe care l-am intruchipat eu, ca cel mai cu gară mare, adevărată vorbă tare şi aleasă.

Părinţii încă au fost atât de mulţumiţi, că nu ne-a călcat pragul casei om, care să nu guste un păhar de vin din mâinile lor.

Iar, când m'am întors dela colindat, de-atăta pace şi voie bună ce era în casa noastră şi sfînşii din icoane păreau mai îmbujoraţi la feţe, iar cărnaşii şi caltaboşii pocneau din degete şi chiniau a joc în tigala din vecinătatea oalei cu sarmale, pusă la încălzit.

Parcă şi acum-mi sună în urechi, urarea tatei, ridicând păharul la gură:

Naşterea lui Cristos

Să ne fie taturor de folos!

Imi pare, că după astfel de Crăciun, oftează sufletele noastre astăzi.

Sibiu

Petrea Dascălul

## Copile sfânt din cer...

Copile sfânt din cer,  
Ce'n iesle-ai fost culcat,  
Spre tine gândul meu  
Imi zboară ne'ncetat.

Tu'n lume ai venit,  
Copile iubitor,  
Să ştergi al nost păcat,  
O scump Mântuitor.

Venit-ai să împaci  
Pe om cu Dumnezeu,  
Pe cruce în chin amar  
Să-ţi verşi sângele tău.

Pentru noi ai lăsat  
Ceriul cel luminos  
Şi-ai coborât smerit,  
La noi în lume jos.

Nimic nu ai cerut  
Dela noi ca să-ţi dăm,  
Doar atât ne-ai spus,  
Pe tine să te urmăm.

Copile sfânt din cer  
Pre tine Te laudăm,  
Şi-acum 'naintea Ta  
Cu toţii ne plecăm.

I. Susiu

**O străjeră şi-a dat zestrea pentru oştire.** Străjera Mimi Teodorescu-Frăcau din Sinaia şi-a dat întregă zestrea agonisită de părinşi oştirii române. Ea a trimis o scrisoare primarului oraşului, în care îi spune că subscrie cu toată inima pentru armată, banii pe care scumpii ei părinşi i-au agonisit ca zestre. — Cu siguranţă că inimoasa străjeră îşi va găsi un bărbat care s'o ia de nevastă şi fără zestre.

## Să ne punem nădejdea în Dumnezeu

„Nădejdea mea e numai la tine, Doamne. Căci tu ai zis: veniţi, veniţi la mine toţi cei osteniţi şi însărcinaţi, şi eu vă voi odihni pe voi.”

Viersul acestei priceşne îmi cântă mereu în minte când mă gândesc la vremurile acestea cumplite în cari se sbate acum omenirea, şi în bună parte ne sbatem şi noi România; când mă gândesc la acest război ce s'a deslănţuit şi ne ameninţă năpraznic şi pe noi. Câte lacrimi, câtă durere, câtă risipă de averi şi de oameni!

Zădarnică e însă orice tânguire. Războiul este război, şi trebuie să-l facem faţă, cricăt de cumplit ar fi. Ne-o cere asta neamul, ne-o cere ţara, pe care nu o putem lăsa nici să plară nici să fie clopârţită. Noi nu dorim războiul; pentru că nu avem pretenţii faţă de nimeni. Dar dacă alţii sar asupra noastră, trebuie să ne apărăm. Aici nu încapă nici o şovăire.

Dar, am spus, războiul îşi cere jertfe sale, de lacrimi şi de avere. Şi-atunci, când dăm aceste jertfe, inima ni se umple de amărăciune, şi ne întrebăm: pentru ce vrea Dumnezeu să ne pedepsească şi pe noi, şi tocmai pe noi, cari nu cerem nimănui nimic, nu dorim nimănui nici un rău?

Răspuns la această întrebare, mulţumitor şi liniştitor, cu greu vom afla, dacă ne răzăm numai pe socotelile minţii noastre omeneşti. Lucrul, aşadar, trebuie să-l privim şi cu ochii credinţii. Iar credinţa ne învaţă, că noi oamenii greşim şi suntem păcătoşi, şi că Dumnezeu pedepseşte păcatul aşa cum socoteşte El, în nemărginita Sa înţelepciune: cu boală, cu necazuri, cu suferinţi, cu război, şi că pedeapsa o croleşte şi potriveşte păcatului, după mărimea lui şi greutatea lui. Dar pedeapsa lui Dumnezeu nu poartă pecetea nici a nedreptăţii şi nici a răutăţii, ci a iubirii de oameni şi a îndreptării lor.

Rostul nostru prin urmare nu este să ne răsvrătim împotriva lui Dumnezeu din pricina că a permis izbucnirea războiului şi purtarea lui, ci este ca să ne umilim cu toţii şi să ne frângem inimile pentru păcatele ce le-am făcut, ca din această umilire şi frângere a inimilor să făşnească isvoarele îndreptării noastre. Şi Dumnezeu, căruia îi pare rău de răutăţile noastre, în nemărginita Sa iubire de oameni, va avea milă de noi, va opri trăsnetele pustirii, şi va aduce iarăşi pacea pe pământ, aşa cum a făcut în tot lungul istoriei neamului omeneşc.

Păcat numai că nu cunoaştem ziua şi ceasul în care va fi răsplătită umilinţa şi pocăinţa noastră. Tocmai de aceea trebuie să stăruim mai cu foc, să repetăm mai des arzătoarele dureri ale inimilor noastre. Căci Dumnezeu este şi Dumnezeu dreptăţii, ţine în mână sa cum-păna vieţii şi nu lasă să precumpănească greutatea suferinţelor noastre în paguba milostivirii Sale.

Privind aşadar şi cu ochiul credinţii războiul, nu ne mai pare atât de înspăimântător cum ne părea la început, ci credem că el poate să ne fie şi isvor de bine, de îndreptare, întărire şi poate chiar fericire.

Urmând aceste făgaşuri ale gândirii, vom ajunge să pătrundem înţelesul cuvintelor Domnului nostru Isus Hristos: „N'am venit să aduc pace pe pământ ci sabie”, — sabia mântuirii. Şi tot pe aceleaşi făgaşuri ale gândirii vom pătrunde şi înţelesul cuvintelor din frunte: „Nădejdea mea e numai la tine, Doamne. Căci Tu ai zis: veniţi, veniţi la mine toţi cei osteniţi şi însărcinaţi, şi eu vă voi odihni pe voi.”

Păr. Gheorgha



## Lupte crâncene pe toate fronturile — O mare bătălie pe apă — Ce a hotărât Sfatul Societății Națiunilor — Italia nu-și schimbă prietenii

### Semne de înșeninare

Războaiele de azi nu mai sunt ca celea din trecut. Atunci se băteau două sau trei țări între ele, iar celelalte își vedeau liniștite de treabă. Azi însă lucrurile s'au schimbat. Dacă războiul începe într-o parte de lume, toate țările trebuie să stea gata, ca primejdia și focul să nu se întindă și la ele. Acest lucru s'a văzut de altfel în toamnă, când toate țările din Europa au făcut mari concentrări și pregătiri militare, din pricina războiului dintre Anglia, Franța și Germania.

Se spune că Bulgaria a hotărât să lase acasă pe toți concentrații. Până la Anul Nou nu va mai fi nici un om concentrat. Vor rămâne sub arme numai soldații regulați.

Sunt acestea oare semne de înșeninare în colțul nostru de lume, sau numai o ușoară liniștire, înainte de furtuna cea mare care ne va cuprinde și ne va zguduia pe toți?

### Lupte crâncene în Finlanda

Luptele în Finlanda sunt din ce în ce mai crâncene. Rușii au adus noii întărituri de soldați arme și munizioni.

Finlandezii chiamă sub drapel rezerviștii noii.

Lupta se dă acum pe un front lung de peste 200 kilometri. Noaptea polară și frigul mare care s'a lăsat în aceste ținuturi îngreună mult luptele de acolo.

Finlandezii au distrus cu avioanele lor mai multe tancuri rusești și un tren blindat.

Pe râul Taipale Rușii au dat două atacuri mari cari au fost respinse de apărătorii Finlandezi.

Toate încercările rușilor de a sparge frontul și de a trece râul Vaokki au fost respinse de Finlandezi.

Mai crâncene sunt luptele cari se dau în apropierea lacului Ladoga.

La sfârșitul săptămânii trecute Rușii au deschis o mare ofensivă (atac) pe tot frontul. Au adus în aceasta luptă peste un milion și jumătate soldați și 1000 avioane.

Finlandezii s'au apărat însă vitejește și au alungat pe Ruși. Ei au luat din mâna Rușilor și orașul Sello, care este cheia întregului front dela Miaznoapte.

Au fost crâncene luptele date între Suomusalmi și Koliaber.

În luptele dela Taipale, Rușii au pierdut peste 10000 de oameni.

În acest război luptă și femeile finlandezilor, în număr de peste 150.000.

Se crede că Finlanda va cere ajutorul Suediei și Norvegiei.

### Luptele din Apus

Pe frontul din Apus este liniște mai multă. Din când în când mai au apoi loc lupte ușoare. Așa se întâmplă de câteva săptămâni încoace. Soldații stau ascunși în întăriturile lor de sub pământ și așteaptă. Se spune că Nemții le-au dus la ai lor cărți de cetit ca să le treacă de urit, iar Francezii, cântărește și dansatoare. Luptele cele mari se dau mai mult pe apă între vapoare și submarine. Uneori sau parte la aceste lupte și avioanele.

Pe uscat au fost la începutul săptămânii trecute, lupte mai mici lângă Sarrebruck. Mari au fost luptele din munții Vosgi și din apropierea râului Mosello. Aici sau dat lupte corp la corp.

În aer a fost luptă între avioanele germane și engleze. Germanii au doborât 10 avioane engleze.

### Și femeile luptă

Se spune că în armata rusească se găsesc multe femei soldați. Unele duc lupta și ca aviatori. Cum și în armata finlandeză luptă multe femei, când se vor întâlni între ele, atunci să vezi lupte crâncene, nu ca celea de până acuma.

### O mare bătălie pe apă

Războiul cel mare se duce până acum mai mult pe apă. Se mai încalără ei nu-l vorbă Englezii și Francezii cu Nemții și pe uscat și în aer, dar totuși luptele cele mai vrășmașe se dau pe întinsul mărilor. Până acum au fost scufundate zece de vapoare și submarine și mili de oameni și-au găsit mormântul în adâncul întunecat al apelor.

În săptămâna trecută s'a dat cea mai crâncenă bătălie pe apă. Lupta a fost purtată de un vapor german Graf von Spee și trei vapoare engleze, în apele Americii de Sud, de parte la câteva mili de kilometri de Europa.

A fost o luptă crâncenă, în care vapoarele s'au împropățat cu gloanțe de tun, bombe și gaze otrăvitoare. Un vapor englez a fost stricat rău, așa că a fost acos din luptă, iar celelalte două au suferit și ele stricăciuni mari. Vaporul german a fost lovit și el de câteva gloanțe de tun și are mai mulți marinari morți și răniți greu. Pe vapoarele engleze sunt încă câteva sute de morți și răniți.

După această luptă, vaporul german s'a refugiat într'un port american, Montevideo, unde a încercat să-și repare stricăciunile.

La ieșirea din port el era așteptat de mai multe vapoare engleze, cari volau să continue lupta.

În portul american, vaporul n'a putut sta însă decât vre-o câteva ore. După ce a părăsit portul vasul german s'a scufundat singur, pentru a nu fi prins de vapoarele engleze, cari îl urmăreau. Marinarii au scăpat cu toții, cu vlahă

### Rusia a fost dată afară din Societatea Națiunilor

Rusia a fost osândită de Societatea Națiunilor. Delegații țărilor adunați la Geneva au hotărât să dea afară Rusia din Societatea Națiunilor, pentru războiul pornit împotriva Finlandei. Înainte de a se aduce aceasta hotărâre, cele două țări au primit o adresă din partea Societății Națiunilor, în cari erau îndemnate să se împace.

Namai după ce l'a trimis această adresă și Rusia nu s'a prezentat nici la adunarea Societății, s'a adus hotărârea de osândire.

Frește că osânda Societății Națiunilor n'a făcut prea mare turburare în Rusia. Arma-

tele ei continuă să poarte lupta cu micul și viteazul popor finlandez.

Osândirea Rusiei de Societatea Națiunilor vine cam așa: Badea Gheorghe la la bătălie pe vecinul său Tonder, care este mult mai slab ca el și care este un om cum se cade. Cellalți vecini, în loc să dea ajutor lui Tonder și să-l scape dela moarte, se adună la primărie și de acolo îi trimt vorbă lui Gheorghe să nu-l mai bată pe Tonder, că altcum ei nu mai stau de vorbă cu el și-l socotesc tâlhar și om de nimica.

### Politica Italiei

Până acum Italia a stat la o parte. Nu s'a amestecat în războiul dintre Anglia, Franța și Germania. Acest lucru l-a și spus în mai multe rânduri. Intotdeauna însă a cântat să arate și aceea că ea rămâne prietenă cu Germania. Frația politică dintre doli Hitler și Mussolini nu se va frânge cu una cu două.

Privirile Italiei au stat mereu așintite în această vreme în Răsărit, în ținutul Danării. În mai multe rânduri a spus că vrea ca popoarele de aici să trăiască în pace și înțelegere.

Același lucru l'a arătat într'o vorbire și contele Ciano, ministrul de externe al Italiei. Legăturile cu România, a spus contele Ciano, sunt prietenești ca și mai înainte.

### S'a întors din Rusia după 25 de ani

Povestea unui cioban din Sălșteea Sibiului ajuns cu turmele lui de oi până la marea îndepărtată a Azovului. Viața în Rusia de după război. Întoarcerea spre satul unde l'așteaptă copiii.

După 25 de ani întrăinare un Român s'a întors din Rusia, la familia sa în țara sa. Andrei Joga, așa-l chiamă pe acest pribeg, este originar din Sălșteea Sibiului.

Înainte de război se ocupa cu oieritul. Păștea turmele pe crestele munților. A plecat apoi cu mai mulți tovarăși, cu turmele de oi, în Rusia. Și-au așezat stăniile în jurul Mariopolului, lângă Marea Azovului. O vreme au dus-o bine, apoi au venit vești de acasă, că împăratul Austriei a fost omorât și că în Ardeal a început războiul. Așa li s'au închis drumurile și acasă n'au mai putut veni. Tovarișii lui de drum și de pribegie s'au stăns încetul cu încetul și din zece câți au plecat de acasă a mai rămas să-și poarte povara și osânda înstrăinării, el singur, Andrei Joga.

Vremurile de furtună, cari au venit peste Rusia, revoluția și frământările de acolo l-au luat orice nădejde de întoarcere.

Turma de oi l'a fost luată și trecută în stăpânirea Statului. El a rămas și pe mai departe să-l poarte de griță și s'o mulgi. Mân-care primea un sfert de kilogram de pâine și puțin borș.

Și așa a trecut vremea. Poate că ciobanul smuls din pământul Ardealului ar fi rămas acolo pentru totdeauna, să-și poarte turma lui dragă, pe țărnișii bătăii de furtună ai mărilor Azovului. Îi chinula însă dorul de casă și de pământul țării. Îi era dor de munții vineșii și înăvodași în neguri ai Ardealului. Voia apoi să moară acasă și să fie îngropat creștinește, alături de părinții și străbunii lui.

Când a auzit că s'a început un nou război în Europa n'a mai putut sta acolo și a pornit către casă. Nu mai era însă bărbatul voinic și trufaș de acum 25 de ani. Era un moșneag bătrân încercat de amar și poveri. Venia către casă să-și vadă satul, nevasta și copiii lui dragi pe cari l'a lăsat mic. Acum avea să-l găsească mari. Poate avea să-l găsească înșurași, oameni cu rosturile lor, cu neveste și cu copii și ei. Era doar atâta vreme de când a plecat de acasă.

## Pe unde a trecut războiul

Prin țara pe unde s'a abătut coasa morții. Varșovia, orașul morților.  
Ce povestește un călător despre cele văzute în Polonia.

Despre cele ce se petrec în părțile Poloniei ocupată de Ruși, nu se știu multe. Un călător care a trecut pe acolo, în luna Noemvrie, povestește lucruri aproape de necrezut despre această țară.

Războiul cu Germania a fost crâncen și necruțător. Multe din orașele mândrei Poloniei au fost dărâmate și prefăcute în grămezi uriașe de ruine.

Poporul a sângerat și suferit mult. Floarea țării, tineretul a fost secerat de coasa nemiloasă a morții. Au murit bătrâni, femei, bărbați și copilași nevinovați.

### Varșovia, orașul morților și al ruinelor

Din Varșovia capitala țării n'a mai rămas decât o gramadă uriașă de ruine. Un oraș de ruini și de morți. Pe sub dărâmurile caselor, sac îngropate trupurile apărătorilor acestui oraș.

Se povestește că echipele de soldați în-sărcinate cu adunarea morților de pe ulițele orașului, au găsit sub dărâmurile unei case, un farmacist viu, care mai bine de o lună și jumătate a trăit numai cu leacurile din farmacia în care a fost îngropat și de unde n'a mai putut ieși.

Nenorocitul om era așa de slăbit și de schimbat, încât aceia cari l-au găsit, au crezut mai întâi că văd un strigoi venit dintr'o altă lume și nu o ființă pământescă.

### Ce se întâmplă în Polonia ocupată de bolșevici

Rușii au început să bolșevizeze părțile din Polonia, cari le-au venit după împărțeala cea mare cu Nemții.

În ținutul Ucrainei însă încercarea aceasta de bolșevizare merge cu mult mai greu. Acolo poporul este credincios și adânc religios. El ține la biserică și la preoți. În luna Noemvrie bisericile din aceste ținuturi erau încă deschise și în fiecare zi erau pline de credincioși.

Stăpânirea bolșevică a luat totuși aproape toate mănăstirile, iar pe călugări și călugărițe i-a alun-at. Mănăstirile luate au fost schimbate în cazărmi.

### „Mă voi ruga pentru Stalin“

Lupta împotriva religiei este dusă pe toate căile. Se fac chiar și încercări pașnice de a duce pe oameni la necredință. Așa bolșevicii țin discuții cu preoții și încearcă să-i dovedească pe aceștia în fața poporului, arătându-le că nu este Dumnezeu. Întotdeauna aceia cari au biruit au fost preoții. Ei i-au făcut pe bolșevici de răs în fața poporului adunat. Un preot și-a încheiat cuvântarea ținută, cu următoarele cuvinte:

— Să știți că de aici încolo mă voi ruga pentru Stalin!

— Și ce ai să ceri pentru el? — întrebare batjocoritor bolșevicii.

— Să se întoarcă la Dumnezeu și să ajungă un bun creștin, — răspunse preotul.

A doua zi însă preotul acela a trebuit săși ia tălpășița și s'o șteargă din ținutul acela.

Puterea lui Dumnezeu îi mare însă și toate încercările bolșevicilor vor fi zadarnice. Biserica lui Hristos va rămânea și mai puternică din această prigoană. Are doar ajutorul darului lui Dumnezeu.

## Finlanda

Prin țara morții. — Cum se apără Finlandezii

— Piatră, apă, păduri și oțel. — Mâna lui Dumnezeu. — Până la moarte.

Finlanda este o țărișoară mică și ne-noscată, șezată în partea de miazănoapte a Europei. Pământul ei este sărac și fără bogății, un pământ de păduri și de mlaștină. Poporul finlandez este însă un popor harnic, muncitor și luminat.

Acum această țărișoară are parte de o soartă grea și amară. Pământul ei nu este bătut numai de viscoalele turbate și furtunile de-a marea cea înghețată, ci de bombe și tunurile rusești. Are de purtat un război cu puternica ei vecină Rusia. Un război greu și nepotrivit pentru ea, căci în luptă se află 3 milioane și jumătate de Finlandezi și mai bine de 180 milioane de Ruși. Pare că este o luptă între un copil și un uriaș, lupta între David și Goliat.

S'ar fi așteptat cineva ca în două zile Finlanda să fie cucerită de puternicele armate rusești. Au trecut însă mai bine de două săptămâni și va mai trece mult până vor birui Rușii.

### Țara morții

Un gazetar Italian care a călătorit prin Finlanda, spune că această țară este așa de întărită și de apărată, că fiecare metru din pământul ei va fi un mormânt pentru năvălitorii cari încearcă s'o cucerească.

La granița de către Rusia, Finlandezii au ridicat întărituri puternice, vestita linie Mannerheim, peste care Rușii vor trece cu greu. Sunt întărituri de oțel și granit tare ca oțelul, pământuri uriașe și apă. Tot ce au Finlandezii au pus în slujba apărării patriei lor.

Armata de tanzuri și motoare n'are ce face în această țară de păduri dese și mlaștină adânci.

Un chip din Polonia subjucată de Nemți. O femeie poloneză plânge în fața casei sale nimicite de gloanțele și bombele oștirii nemțești. N'a mai rămas nimic din ce a fost odată și ai ei toți s'au risipit. Bărbatul și feciorii i-au căzut răpuși de aceleași gloanțe blăstămate. Ea a rămas singură să plângă și să jalească pe cei morți. Mare durere și jale a venit peste vecinii noștri polonezi.

Să ne ferească Dumnezeu de urgia ce s'a abătut peste această țară.

Acest chip frumos se află tipărit în „Calendarul dela B'aj“.

Firește că împotrivirea aceasta ar putea fi înfrântă și linia străpunsă. Armata năvălitoare va avea de suferit însă pierderi mari. Va trebui să plătească această biruință cu prețul a sute de mii de vieți omenești.

Și chiar înainte de acest sfârșit, când ei văd că vor fi pierduți, Finlandezii pot aprinde pădurile țării lor, ca în focul acela urias să piară deopotrivă și învingătorii și învinguții. Finlandezii știu să lupte și să moară.

Ceea ce dă acestui popor atâta putere de împotrivire, este iubirea mare de neam și de țară, care este mai tare decât bombele și gloanțele Rușilor.

Pe lângă aceasta, Finlanda mai are încă o putere mare. Ea este o țară de oameni credincioși și cu frica lui Dumnezeu. Și se știe că puterea credinței și a dragostei este mai tare ca orice.

## Coborît-a coborît...

— colindă —

Coborît-a coborît	Nu le-a plăcut ce le spune.
Domnul Isus pe pământ	Și l-au prins și l-au legat
Și prin lume a umblat	Pălmi peste obrazi-au dat
Pe oameni de i-a învățat	Crucea grea'nspatei-au pus
I-a învățat să se iubească	Sus la Golgota l-au dus.
Să nuse mai dușmănească,	Acolo l-au răstignit
Să trăiască'n rugăciune	Și amar l-au chinuit,
Și să facă fapte bune,	Cu sulița l-au împins,
Și-a umblat domnul Hristos	Sângele pe cruce-a curs...
Pe pământul păcătos,	De milă și de bănat
Orbilor le-a dat vedere,	Soarele s'a întunecat
iar la 'ntristați mângăiere,	Luna s'a mbrăcat în sânge
Pe flămânzi a săturat,	Ingerii, ncepură-a plânge.
Pe bolnavi i-a vindecat.	Munții s'au cutremurat.
Dar oamenilor din lume	Pietrile s'au despicat...

I. Suseu

## Pilde pentru viață.

### Feciorul ca și tata

— Pedepsit în ceea ce a păcătuit —

Nu era mai bun unul ca altul. Rău era badea Nitu Onului, rău era și feciorul său Gheorghe. În casa lor nu se auzeau decât certuri, bătăi, răcnete și sudalme, și spuneau oamenii din sat că tot așa era și pe vremea când trăia bătrânul Onu, tatăl lui Nitu.

În sat, ei erau amestecați în toate bătăile, hoțiile și fărădelegile. Nu era om în sat cu care Nitu ori feciorul său Gheorghe să nu fi avut ceva.

Feciorul era neascultător, nesupus și bătaș. Într'o zi când tatăl său, destul de bătrân acum, voi să-l certe pentru purtarea lui rea, el se aruncă asupra lui, îl trânti la pământ și luându-l de păr îl scoase afară din casă. Când ajunsese aproape de poartă, tatăl său, ridicând glasul, îi zise:

— Oprește-te, nenorocitul, oprește-te, eu n'am dus pe tata mai departe de aici, când eram ca tine.

— Dreptatea lui Dumnezeu! — zise un sătean care trecea atunci pe drum cu carul. Așa a făcut și el cu tatăl său, cu Onu.

### Liturgie, de departe

Era după războiul cel mare într'un sat de lângă Moscova Biserica satului fusese închisă de multă vreme de mâna necredincioșilor bolșevici și preotul fugărit pe undeva prin satele Rusiei. Într'o duminică poliștii bolșevici aud totuși sunând clopotele la biserică. Se suna de liturgie. Repede alergară acolo, să vadă cine a fost îndrăznețul care a încercat să facă slujbă, când porunca stăpânirii era atât de aspră.

Spre marea lor mirare găsiră pe săteni, ingenunchiați în tăcere pe mormintele din cimitirul care împrejmuia biserică. Aceasta era închisă și între săteni nu era nici un preot.



— Ce faceți voi aici? întrebă căpetenia bolșevicilor, pe un bătrân.

— Ascultăm liturgia, domnule.

— Cum! Este vreun preot care a îndrăznit să calce porunca stăpânirii și să vină să facă slujbă aici?

— Nu este nici un preot, pofti să vezi. Dar preotul nostru ne-a spus atunci când a plecat dela noi, că ori unde ar fi, el se va ruga și va sluji lui Dumnezeu pentru noi.

Poliștii izbucniră în hohote de râs: — Și voi credeți că veți putea auzi slujba lui dela depărtări așa de mari, căci cine știe preotul vostru pe unde o fi?

— Rugăciunea, răspunse bătrânul, poate face un drum și mai lung. Ea se ridică dela pământ la cer.

— Și de ce v'ați adunat atunci aici?

— Noi suntem aici într'un loc sfânt. Suntem îngenunchiați pe oasele părinților și străbunilor noștri, cari ne-au învățat credința în Dumnezeu și în biserica lui și pe care noi ne vom păstra-o până la moarte.

La aceste vorbe bolșevicii se retraseră și bunii săteni au rămas să-și asculte liturgia lor în liniște și pace până la sfârșit.

## Moartea prof. universitar Dr. Nicolae Drăgan din Cluj

Luni în 19 Decembrie a murit la Cluj profesorul universitar Dr. Nicolae Drăgan în vârstă de 55 ani. Profesorul Drăgan a fost recunoscut ca mare învățat încă de pe vremea Ungurilor, când era profesor la Nisăud, căci încă atunci a fost numit docent al Universității din Cluj. Deodată cu România Mare el a făcut parte din comisia preluării Universității din Cluj, al cărui profesor ordinar și rector a și devenit. În 1923 este ales membru corespondent iar anul acesta membru ordinar al Academiei Române.

A scris mai multe cărți de știință de mare valoare, prin cari și a făcut numele nemuritor. A fost membru în consiliul de administrație și mai târziu chiar în comitetul de direcție al „Agru“-lui.

Înmormântarea l-a făcut Mercuri în 20 Decembrie la Cluj, petrecându-l la mormânt tot ce are Ardealul mai de seamă.

Facă-l Dumnezeu parte cu dreptii și în veci pomenirea lui!

## APEL

către toate organizațiile Agru-lui

Țara noastră scumpă ne cheamă pe toți la datorie. Ne cheamă azi, mai ales, când vrășmași din toate părțile vrean să ne-o răpească. Este deci datoria ceasului greu prin care trecem, să-i stăm în ajutor.

1. Să rugăm pe Dumnezeu Părinților noștri să ne „scutească de venirea altor neamuri asupra noastră și de războiul dintre noi“.

Să ne rugăm pentru PACE!

Nu vrem să fimem ce nu-i al nostru, dar nici nu vom lăsa „ca dreptul nostru sfânt, pământul nostru scump, apărat cu sânge cald și dat cu atâtea lacrimi“ să cadă în mâini străine.

Obezile și lanțurile sclăviei încă neitate, trebuie să ne îndemne la cele mai mari jertfe.

2. Trebuie apoi să ne ajutăm Patria cu tot obolul nostru: bani, pânză, pânură. Banii se pot avea prin colectele de cereale, care se vor valorifica de către organizațiile agricole locale.

Toate colectele se vor trimite la: Cluj, Str. Moșilor Nr. 22, Biroul Central al Agru-lui. De aici se vor expedia la București pentru Ministerul înzestrării armatei.

Comitetul Central al Agru-lui



*Dorim sărbători fericeite tuturor cetitorilor, colaboratorilor și prietenilor acestei gazete.*

**Fiecărui abonată, care este în regulă cu abonamentul pe anul 1939, îi trimitem în cinste, câte un „Calendarul dela Blaj“, plătind noi și speșele postale. Aceasta o facem însă numai până la 31 Decembrie 1939. De atunci încolo nu mai putem face acest favor nimănui fiindcă până atunci ni-se trec aproape toate calendarele, cu toate că am tipărit mai mult decât în alți ani.**

**Calendarele** am început a le trimite cetitorilor noștri încă din săptămâna trecută. Pe anul nou le vor primi toți. Le am trimis simplu, punând dela noi câte 2 Lei 50 bani timbre postale. Dacă se va pierde vreunul ori se va fura, nu noi suntem de vină. Celce vrea să fie sigur de primire, să ne trimită 8 Lei taxa de recomandare și-l va primi neapărat.

**Măria Sa Marele Voievod Mihai a fost decorat.** În zilele acestea Măria Sa Marele Voievod Mihai a fost decorat cu ordinul Carol I în gradul de colonel.

**Ajutorul dat meseriașilor români.** Însă de vreme la noi în Ardeal erau puțini meseriași români. Cel mai mulți erau streiași, unguri și sași. Zăcătoarea veche „meseriaș plog de aer“ era puțin cunoscută la noi în România. Românii erau legați de plug și de bot și tare cu greu se lăsa dus de acasă. Chiar dacă ar fi vrut, lucrul mergea tare greu. Meseriașii streieni nu se prea învoiau să primească învățacei români. După război lucrurile s'au schimbat însă. Mulți români au îmbrățișat negoțul și meseriile. Era aici însă alt necaz. Veniau la meserii tot copii săraci, iar lor le lipsa capitalul. Așa că multă vreme trebuiau să lucreze pe la alții. Guvernul de acum a hotărât să vină în ajutorul micilor meseriași. Numai în județul Someș au fost înzestrați 165 de meseriași cu mașinile și unelte trebuincioase meseriei lor.

**Și-au dat inelele de cununie pentru ajutorarea soldaților concentrați.** În ceasurile de cumpănă și încercare pentru neam se văd sufletele mari, adevărații iubitori de țară și patrioți. Soții Elena și Maria Andrescu, invalid de război, primarii comunei Poenari cari și-au dăruit inelele de căsătorie pentru ajutorarea soldaților concentrați.

**Nenorocirea din Zărnești.** O mare nenorocire s'a întâmplat în zilele acestea la o fabrică din Zărnești. În noaptea de 13 spre 14 Decembrie a explodat un cazan mare de clor (cu gaz tare înăbușitor). La câteva minute după aceea au mai explodat alte două cazane. În armă aceste explozii gazele otrăvitoare s'au răspândit până la câteva sute de metri în jurul fabricii. Din pricina exploziei s'au stins toate luminile, așa că spațiu a fost și mai mare. Îndată după această nenorocire au plecat la fața locului o echipă de pompieri pentru a ajuta pe cei răniți. Lucrurile au mers

tare greu, de oarece numai acela cari aveau mâșli de gaze se puteau apropia de locul nenorocirii. Toți trei directorii fabricii au murit înăbușiți. Vitele de prin grajdurile din apropiere au fost omorâte.

**Bătăia cu omor.** Beutura numai la bune nu te îndeamnă. Câte bătăi, omoruri și tâlhării nu s'au întâmplat numai din pricina că omul a luat cu un păhărel două mai mult l-se convena. În noaptea de 19 Decembrie, Țiganii Rapa Stolca, Pătruș Stolca, Gheorghe Stolca și Ion Stolca din Cluj, au făcut un chef la o crăsmă din „Berc“, de lângă Blaj. N'au beut ei prea mult numai așa cât li trebuia omului ca să aibă mai multă curaj. Aici s'au luat la ceartă cu un consătean de al lor, Dinu Selcean. D-la ceartă au trecut repede la bătăie și crăsmarul fără multă vorbă i-a dat pe toți afară. Bătăia a continuat apoi și'n drum și unul din țigani l-a dat o puternică lovitură de secură lui Dinu Selcean, încât acesta a căzut în nesimțire. Până a doua zi bietul sătean a murit. — Triste sărbători vor avea și familiile ucigașilor și a celui ucis.

**Bravura unui ofițer finlandez.** În luptele cu Rușii, soldații finlandezi fac minuni de vitejie. Ei luptă cu desăvârșire aceluia care simte că moare. Se spune că în aceste lupte un locotenent finlandez a sărit în calea unui tank rus și a ucis pe toți soldații ruși de pe tank cu focuri de revolver, printr'un oblon neînchis. Tankul a fost apoi prins de soldații finlandezi.

**Plugarii și scumpetea.** Nu-i vorbă s'au scumpit ele mult lucrurile în vremea din urmă. De acest lucru se plâng mai ales orășenii. Plugarii se plâng cel mai puțin, cu toate că nici ei n'au câștigat nimica de pe urma scumpirii traiului. Prașul bucatelor și al viteilor s'a ridicat puțin și apoi iar a venit la vale. Plugarul a vândut oul, când a putut și cu 4 lei, iar acum îl vinde și cu 2 lei, cât primește pe el. Tot negustorii și fabricanții au câștigat din această scumpire a vieții. Toate lucrurile din prăvălii și fabrici s'au scumpit cu 30—50 la sută și au rămas așa. Nu s'au mai ieșinit. Fabricanții în la prețurile odată urcate. Sunt organizați și o pot face. Plugarii însă nu. Lor le lipsesc organizațiile și deaceia trebuie să vândă și să cumpere cum pot.

**Armata nu rechiziționează porci.** În vremea din urmă umbra fel de fel de avonuri printre oameni. Se spune, între altele, că armata are de gând să facă mari rechiziții de bucate, vite și porci. Toate acestea vorbe erau scoase de negustori, și plugarii se grăbeau să-le vândă vitele și bucatele și mai ieșin, numai să nu le fie rechiziționate. Ministerul armatei a făcut însă cunoscut că armata nu rechiziționează porci. Ea cumpără porcii de pe piață cu prețurile obișnuite. Negustorii cari vor mai înșela în felul acesta pe plugari, vor fi pedepsiți aspru.

**Doi țigani au fost puși de vii în frigare.** O întâmplare îngrozitoare s'a petrecut nu demult, în satul Sveti Clara din Serbia. În vremea din urmă s'au înmulțit furaturile, în acest sat, așa că țaranii au hotărât să prindă și să pedepsească pe vândătorii de carne în sat erau foarte mulți țigani, care vânzau bănuț pe aceștia de hoști. Într-o zi au pornit atunci cu mică o armă asupra lor. Zece de fiicăi au încercat să fugă dar lor bănuții de furat și-au prins de dot dinătre ei. Judecata satului a hotărât să-i pedepsească pe aceștia foarte aspru. Țiganii prinși au fost puși de vii în frigare. De cele întâmplate au fost înștiințați jandarmii cari au venit

nt'un suflet la fața locului. Ei au găsit pe cei doi țigani părăliți într'un mod îngrozitor. Conducătorii satului, cari au osândit pe bleșii țigani la moarte, au fost arestați cu toții. S'a aflat că hoțul care fusese atâta, era unul din conducătorii, care îndemnasă pe oameni să prindă și să frigă de vii pe țigani. În locuința lui s'au găsit multe din lucrurile furate.



**Mijloc sigur împotriva durerilor de stomac.**

Când ne doare stomacul, fie că avem catar, fie că avem răuă, n'avem decât să folosim leacul următor care este foarte leștin și aproape sigur: Luăm 8 bucăți zăhăr cob și-l băgăm într'un sfert de litru de apă caldă. Apoi accesa indulcitate apoi, o bem pe rând și încet, tot câte o înghițitură, și suntem, dacă avem numai catar, înainte de amieză ori de cină, iar dacă avem răuă (ulcer) după mâncare; în cazul că ne vin durerile noaptea, înainte de a ne culca.

**Dacă ești foarte răcit**

cumpără-ți o lămâie și din sucul ei bagă-ți în nări câte 2-3 picuri și-ți va trece în curând răceala și strănutul.

**Oțetul de vin**

e bun pentru gargarizat în caz de durere de gât; de spălat perni care devine mai moale și nu albește; e bun de spălat pe subuori, căci alungă mirosul neplăcut; e minunat amestecat cu apă, în caz de febră (fierbințeli) spălând bine trupul bolnavului; e foarte bun și pentru cel răciți, dacă se aburește omul cu el.

**Cum să ne curățim cuptoarele de fier**

Cumpărăm gratis (voșpor) din prăvălie, îl dizolvăm în oțet cu puțin sare și adăugăm la el puțin zahăr. Dacă oțetul este prea tare mai adăugăm la el și rămașle din cafeaua fiartă. Cu aceasta ungem bine cuptoarea, apoi îl perlem încă fiind umed, că perindu-l uscat, nu va fi de culoarea neagră ci sur.

**Poșta gazetei**

Nicolae Suciu (3070) suma ce ați trimis-o am trecut-o în abonamentul restant pe 1938. DV. ați trimis banii în abon. pe 1939. Dacă DV. aveți vreo dovadă că ați achitat pe 1938, Vă rugăm să ne scrieți.

Benedict Oltean (3223) abonamentul DV. este achitat tot pe 1939, 1940 și 98 lei din 1941. Lascu Teodor Simion (5340) mai aveți restanță pe anul 1939 - 150 lei. Vă rugăm să-i trimiteti cât mai în grabă. Calendarul îl trimitem. Câmpean Iosif (5745) mai aveți restanță încă 38 lei pt. anul acesta. Izidor Mesaroș notar (5316) mai aveți restanță încă 115 lei pt. a. c. Chioșcul bisericii unite-Turda-veche, aveți de plată 573 lei. Iosif Mihăilcan preot (59 C) abonamentul la comisionari este 391 lei până la 31 Dec. 1939.

St. Grozescu (2150) mai aveți încă 50 lei restanță pe anul acesta. Bereș Teodor (970) DV. ați achitat tot și pe anul 1940. Zosim Secășan (5792) mai aveți restanță încă 126 lei pe anul 1939. Sigarteu Teodor dir. Șc. (141) Ionaș Sigarteu mei are restanță 100 lei pe anul 1939, iar DV. aveți achitat abonamentul și pe anul 1940. Crișan Iacob cantor (850) abonamentul este achitat tot până la 31 Dec. 1939. Scrieți care numeri din gazetă Vă lipsesc, ca să vi-i trimitem. Costin Toma I. Nuț. (5493) mai aveți pentru anul 1939, 25 lei restanță. Anita Iștan Ianuș (5495) DV. ați achitat tot abonamentul pentru 1939, iar din 1940 ați achitat 37 lei. I. Ciungan (241) ați fost trecut la poșta gazetei în Nr. 45.

Pop Simion inv. (6258) mai aveți restanță pentru a. c. 125 lei. Ioan Mocanu (4083) cei 180 lei trimiși de DVoastră, i-am trecut în abonamentul restant din 1938. Mai rămâne să achitați încă 150 lei pentru anul 1939. Ioachim Filip (5431) mai aveți restanță încă 75 lei pt. anul curent. Ioan T. Oancea 44 (6620) mai aveți restanță. 20 lei. Eugen Codorcea (5381) sunteți achitat până la 1 Aprilie 1940. Moldovan D-tru C. Samilă (5902) mai aveți restanță încă 75 lei pt. anul curent. Măruș Ioan plot. (5713) mai aveți restanță 225 lei. Aurel Mureșan preot

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

(516) mai aveți restanță încă 75 lei. Dna văd. V. Dipse (465) mai aveți încă resmai aveți încă restanță 350 lei, până la 1 Ian. 1940. Dușia Nicolae (2946) numai aveți nici o restanță atât DV. cât și Dușia Crucian. Valeruca Bordean (5997) mai aveți restanță încă 75 lei.

Am primit următoarele sume:

Lei 150: Of. Parohial român unit Vărădia, Văd. Ana Pop preoteasă (355), Băbăceanu Nicolae (1446), Moldovan Ioan (1434), Nuță Nichită (2121), Tătar Alexandru (6433) Domșa Titus preot, Bela Augustin preot (3435), Bereș Iosif (2691), Filip Ioachim (5431), Dumitru Moldovan I. Samoilă (5902), Nică Iosif (6559), Moldovan Ioan (3649), Dr. Spinean Vasile, Pereni Iuliu (4717), Ioan Mocanu (4083), Mănăstirea Nicuia (4748). Marcu Săncraian (5225), Boțianu Aurelia (342), Ciurar Mihai Bocior (5661), Ioan Moga (3229), Aurel Mureșan (516), Frenți H. Cojocariu (4110), Popa Partenia (5543), Elena Rus (234), Aurelia Pascu (1625), Valeruca Bordean (5997), Maria Bogdan (1294), Alex. Moldovan (165), Laurențiu Stăncel (4397), Victor Stanciu (137), Zaharie Feșnic (5627), Chețian Nicolae (1200), Hopârtean Martin (684), Palade Patriciu (305), Vlăd Gligor (3278), Vancea Gheorghe (4822).

Oficiul parohial gr.-cat. com. Botiz

Nr. 33-1939

**CONCURS**

Pentru postul de cantor la parochia Botiz, jud. Satu-mare, se publică concurs cu termenul 31 Decembrie a. c. pe lângă următoarele emolumente:

1. Casă bună cu superedificatele de lipsă și 1 jug. ogradă.
2. Sesiune cantorală: 8 jug. cad. pământ.
3. Lectical: circa 3 500-4.000 Eq. grâu și porumb.
4. Stolele îndatinat.

Concurenții se vor prezenta pentru probă până la termen, la serviciile divine. Vor aduce cu sine extras de botez, diplomă de cantor, certificat de serviciu și moralitate. Vor avea preferință conducătorii de cor.

Cheltuielile de deplasare nu se restituie.

Botiz, la 13 Dec. 1939. POMPILIU TAMAȘ preot-protop. ou.

**Sosirea și plecarea trenurilor din gara Blaj, începând cu ziua de 18 Dec. 1939**

**Spre București**

Felul și Nr. trenului	So-sește	O-orește	Pleacă	De unde? până unde?
Accelerat 404	0.36	1	0.37	Oradea-Buc.
Accelerat 202	1.39	1	1.40	Curtici
Personal 3010	5.29	24	5.53	Oradea
Personal 3002	10.57	4	11.01	Oradea
Rap. Ardeal 32	11.58	3	12.01	Ep. Bihor
Accelerat 302	14.59	2	15.01	Oradea
Rapid 22	17.13	2	17.15	Curtici
Personal 3018	18.10	3	18.13	Cloj
Personal 3022	23.15	20	23.35	Teiuș-Brașov
Accelerat 402	23.24	2	23.26	Sighet

**Spre Teiuș**

Felul și Nr. trenului	So-sește	O-orește	Pleacă	De unde? Până unde?
Personal 3017	2.30	14	2.4	Bucur. Cluj
Accelerat 401	4.27	1	4.28	Buc. Sighet
Accelerat 201	5.28	4	5.32	Buc. Curtici
Accelerat 403	8.23	2	8.25	Buc. Oradea
Personal 3001	12.35	2	12.37	Buc. Oradea
Rapid 21	14.08	1	14.09	Buc. Curtici
Accelerat 301	16.34	2	16.36	Buc. Oradea
Personal 3021	18.57	2	18.59	Brașov Teiuș
Rap. Ardeal 31	20.50	1	20.51	Buc. Ep. Bih.
Personal 3009	21.53	3	21.56	Buc. Oradea

**Spre Praid**

Felul și Nr. trenului	Pleacă
Personal 3131	5.37
Automotor 3133	8.27
Automot. 3135	12.40
Automot. 3137	17.50

**Dela Praid**

Felul și Nr. trenului	So-sește
Automotor 3134	8.17
Automotor 3136	11.56
3138	16.25
Personal 3132	22.35

**Cereți:**

„CALENDARUL DELA BLAJ” la toate librăriile și chioșcurile de ziare din țară.

